

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - HSGM
HUKUK VE MEVZUAT DAİRESİ BAŞKANLIĞI
06/08/2021 11:44 - E-43252159-610-2365

00145134910

9000

CERTIFICATE

7/22388 Gk 66

Sayı : 43252159

Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17/12/2019 tarihli ve 43452547-120.07-582538 sayılı yazınız.

Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan SIDALI tarafından verilen “Bakanlığın Doğu Akdeniz Havzasında iklim değişikliği sebebiyle tespit ettiği hastalık risklerine ve sıtma hastalığına karşı alınan önlemlere ilişkin” konulu 7/22388 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ektedir.

Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Sağlık Bakanı

Ek : Önerge cevabı

Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan SİDALI tarafından verilen "Bakanlığın Doğu Akdeniz Havzasında iklim değişikliği sebebiyle tespit ettiği hastalık risklerine ve sıtma hastalığına karşı alınan önlemlere ilişkin" konulu 7/22388 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

2019 Sonbaharı Türkiye'nin son yıllarında yaşadığı en kurak Sonbahar dönemi olarak kayıtlara girdi. Yağışlar ülke genelinde dikkat çekici bir biçimde azalış gösterdi. Bu gelişmelerin yanı sıra sıcaklık ortalamalarında da rekorlar yenilendi. Ülke adeta Yaz ayından bir türlü çıkmadı ve Sonbaharı görmeden Kışa girmeye çalışıyor. İklimde yaşanan bu istikrarsızlık kuraklık ve su kıtlığı özelinde halk sağlığını ve hassas sağlığını ve hassas grupları tehdit eden riskleri artırıyor. Mersin'in de içerisinde yer aldığı Doğu Akdeniz Havzası işte bu risklerin oldukça yüksek olduğu bir havzasıdır.

Sıcaklığın artmasıyla yaygınlaşan hastalıklardan birisi olan vektör kaynaklı bulaşıcı hastalık sıtma bölge halkını endişelendirmektedir. Ülkemizde son 40 yılda yüksek sayıda sıtma vakası ile ilişkilendirilebilecek iki dönem yaşanmıştır. Bu dönemlerden biri 1977-1987 yılları arasındır. Bu yıllarda Adana'da kaydedilen ortalama sıcaklık, 1930-2004 yılları arası kaydedilen ortalama sıcaklığın çok üzerindedir. Yaygın sıtma vakalarının yaşandığı ikinci dönem ise 1993-1998 yılları arasındır. Sıtma vakalarının yoğun olduğu Şanlıurfa ve Mardin bölgelerinde yine bu yıllarda kaydedilen sıcaklıkların ortalamasının üzerinde olduğu görülmüştür. Dolayısıyla yaşanan sıtma vakaları ile yüksek sıcaklığın bu illerde paralellik gösterdiği söylenebilir. 2019 Sonbaharında ülkenin ve Mersin'in yaşadığı sıcaklık artışı göz önüne alındığında önümüzdeki aylarda Doğu Akdeniz Havzasında sıtma olaylarında artış yaşanması yüksek olasılıklıdır.

Sıcaklıkta yaşanan bu artış su kıtlığı ile birleştiğinde hassas nüfus olarak tanımlanan 65 yaş üzeri ve 10 yaş altı nüfusta etkilenebilirliği artıracaktır. Bu kapsamda kalp ve solunum yolu rahatsızlıkları, ishal ve besin zehirlenmesi gibi vakaların yaşanma sıklığı artacaktır.

Bu bilgiler ışığında;

SORULAR:

1) Bakanlığınız Doğu Akdeniz Havzasında "İklim Değişikliği" eksenli sağlık risk analizleri yapmış mıdır?

2) Bakanlığınız Doğu Akdeniz Havzasında "İklim Değişikliği" eksenli tespit ettiği hastalık riskleri nelerdir?

3) Hastalık riskleri hangi alt havzalarda yoğunlaşmaktadır?

4) 2007 yılında Fransa'da 20 bin insan sıcak hava dalgası nedeniyle ölmüştür. Oysa Türkiye'de de benzer sıcak hava dalgası afetleri yaşanmasına karşın bu tanıda ölüm kaydına rastlanılmamaktadır. Bakanlığınız aşırı sıcak hava dalgasını niçin hastalık kodu olarak tanımlanmamaktadır?

5) Bakanlığınız Doğu Akdeniz Havzasında sıtma hastalığına yönelik olarak hangi önlemleri almaktadır?

6) Doğu Akdeniz Havzasının vatandaşlarımızın bağışık olmadığı Batı Nil Virüsü karşısında sağlık alt yapısı yeterli midir?

7) Bakanlığınız Doğu Akdeniz Havzasında sıtma özelinde uzmanlık ve insan kaynağı kapasitesini artırmayı düşünmekte midir?

8) Doğu Akdeniz Alt Havzalarında (ayrı ayrı) 100.000 kişi başına düşen yatak sayısı kaçtır?

9) Doğu Akdeniz Alt Havzalarında (ayrı ayrı) 100.000 kişi başına düşen doktor sayısı kaçtır?

10) OECD ortalamasına göre bu ortalamalar Doğu Akdeniz Havzası için yeterli midir?

11) Bakanlığınız kırsal nüfusun sağlık merkezlerine erişimini artırmak için Doğu Akdeniz havzasında neler yapmaktadır?

12) Doğu Akdeniz Havzasında sıcaklık artışı ile birlikte insanlar yaylalara göç etmektedir. Özellikle Mersin'in Çamlıyayla ilçesi normalin oldukça üzerinde nüfus ile karşı karşıya kalmaktadır. Bakanlığımız Çamlıyayla'da sağlık alt yapısını artırmaya yönelik ne gibi çalışmalar yapmaktadır?

CEVAPLAR:

1-2-3-8-10-11-12) 2011-2016 yılları asanda yürütülen çeşitli illerdeki (Kocaeli, Kırklareli, Edirne, Tekirdağ, Antalya) yapılan çevresel faktörlerin sağlık üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi hakkındaki söz konusu proje çalışmalar başlatılmış olup henüz tamamlanmamıştır.

4) Uluslararası kullanılan ICD 10 kodlarının içerisinde X30 aşırı doğal sıcaklığa maruz kalma kodu yer almakta, hekimler bu kodu hem hastalık hemde ölüm nedenleri arasında isterlerse yazabilmektedir. Ülkemizde ki ölüm nedeni raporları TÜİK tarafından hazırlanmakta olup en sık karşılaşılan ölüm nedenleri yayınlanmaktadır. Ayrıntılı bilgi TÜİK tarafından yayınlanmaktadır.

5) Bakanlığımızın yürüttüğü başarılı çalışmalar neticesinde ülkemizde yerli sıtma bulaşı sona ermiş olup yerli sıtma vakamız bulunmamaktadır. Ülkemizde hastalık sadece hastalığın yaygın görüldüğü ülkelere gelenlerde veya buraları ziyaret edenlerde görülmektedir. Yurtdışından kaynaklı sıtma tespit edilen tüm hastalar Bakanlığımız tarafından temin edilen ve ücretsiz olarak verilen ilaçlar ile tedavi edilmekte ve kontrolleri yapılmaktadır. Ayrıca sıtma vaka tespiti halinde hasta ile aynı ortamda bulunanlar tedbir amaçlı sıtma açısından değerlendirilmektedir. Yurtdışından gelen bu vakaların erken teşhis edilerek tedavilerinin yapılmasını sağlamak amacıyla aktif vaka bulma çalışmaları yürütülmektedir. Sıtmanın yaygın olarak görüldüğü ülkelere gidenlere Bakanlığımız tarafından eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmakta, hastalıktan korunmak amacıyla koruma amaçlı ilaçlar ücretsiz olarak verilmektedir. Hastalığın ülkemizde tekrar yayılmasını önleyici tüm tedbirler Doğu Akdeniz Havzası dahil ülke genelinde alınmıştır.

6) Bakanlığımız tarafından Bau Nil Virüsü Enfeksiyonu ile ilgili hastalığın kontrolüne yönelik yürütülen çalışmalar dahil tüm önlemler alınmış durumdadır.

7) Doğu Akdeniz Havzası dahil ülke genelinde sıtma ile ilgili gerekli tanı ve tedavi hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin kapasitemiz bulunmaktadır. İlave olarak hastalığın kontrolüne yönelik tüm illerimizde gerekli tüm çalışmalar yapılmaktadır. Hastalığın ülkemize geri dönüşünü engellemek için sıtma ile ilgili çalışmalarımız kesintisiz olarak devam etmektedir.

9) Doğu Akdeniz havzasında 100.000 kişiye düşen hekim sayısı

İL	İL NÜFUS	AKTİF	100 BİN KİŞİYE DÜŞEN HEKİM
ADANA	2.220.125	2536	114
ANTALYA	2.426.356	2860	118
KARAMAN	251.913	278	110
KONYA	2.205.609	2460	112
MERSİN	1.814.468	1787	98